

Burgemeester en wethouders van de
Gemeente Delft
postbus 78
2600 ME Delft

uw ref.

onze ref.

36806/JBR/kwe/589650

datum

11 juni 2009

tel. direct (secre.)

(020) 5506 843

fax direct

(020) 5506 943

e-mail

Jens.van.den.Brink@kvdl.nl

inzake: Stoelinga / Gemeente Delft

Geacht college,

Namens mijn cliënt, de heer M.H.J.M. Stoelinga, bericht ik u als volgt.

Zoals u weet is mijn cliënt verwickeld in een geschil met ex-wethouder Baljé. Tussen partijen loopt momenteel zowel een bodemzaak als een kort geding voor het Gerechtshof Den Haag. Dit voorjaar heeft ondergetekende als advocaat de behandeling van deze zaak overgenomen.

Uw college heeft op 19 mei 2005 besloten dat de kosten van de heer Baljé in genoemde civiele procedures tegen de heer Stoelinga door de gemeente worden gedragen, vooralsnog tot een maximumbedrag van € 15.000,--. Verder heeft u besloten dat ook *'eventuele vervolgstappen in de civiele procedure, of bij overschrijding van het maximumbedrag genoemd bij 1, eerst na voorafgaand overleg met of namens het college gedragen worden door de gemeente Delft'*.

Uw publieke steun in woord en daad aan Baljé en de wijze waarop het college is omgegaan met de beschuldigingen aan het adres van haar wethouder is niet alleen ongepast voor een college van B&W, maar op grond van de feiten ook verbazingwekkend.

Om dit op objectieve wijze te kunnen illustreren heb ik namens de heer Stoelinga recent twee

Op alle door of namens Kennedy Van der Laan N.V. gesloten overeenkomsten waarbij zij werkzaamheden dient te verrichten zijn haar algemene voorwaarden van toepassing, welke - onder andere - de op de omzijkzijde afgedrukte beperking van de aansprakelijkheid bevatten.

All agreements entered into by or on behalf of Kennedy Van der Laan N.V. pursuant to which it shall perform services shall be subject to its general terms and conditions, which contain - inter alia - the limitation of liability printed on the back of this document.

Haarlemmerweg 333, 1051 LH Amsterdam
Postbus 58188, 1040 HD Amsterdam
t. +31 (0)20 5506 666, f. +31 (0)20 5506 777
e. info@kvdl.nl, www.kennedyvanderlaan.nl

advocatuur ING-Bank 65 33 79 773 t.n.v. Stichting Beheer
Derdengelden Kennedy Van der Laan Advocatuur
notariaat ING-Bank 69 62 10 053 t.n.v. Derdengelden
Kennedy Van der Laan Notariaat

onafhankelijke experts verzocht zich deze affaire te onderzoeken. Het betreft een tweetal hoogleraren, die beiden op 31 maart 2009 hebben gerapporteerd, welke rapportages ik als bijlagen 1 en 2 bijsluit.

Prof. Schiller: opmerkingen Baljé niet als grap bedoeld

Baljé stelt dat zijn herhaalde verzoek aan vastgoedhandelaar Zegwaard om een paar ton in zijn campagne te storten onmiskenbaar een grap was en dat het hele gesprek lacherig zou zijn gevoerd. Op dit punt is advies gevraagd aan prof. N.O. Schiller. Prof. Schiller is hoogleraar psycho- en neurolinguïstiek aan de Universiteit Leiden, is gepromoveerd aan het Max Planck Instituut voor psycholinguïstiek te Nijmegen en was als *research fellow* verbonden aan Harvard. Prof. Schiller is expert op het gebied van de psychologische aspecten van menselijk taalgebruik en dus bij uitstek in staat een objectief oordeel te geven over de vraag of de opmerkingen van Baljé als grap bedoeld waren.

Prof. Schiller is van mening dat het verzoek van Baljé aan Zegwaard om de paar ton winst in zijn campagne te storten niet kan worden afgedaan als ‘grapje’. Het was volgens Schiller (par. 4.2.3) *‘voor de gebelde zeer waarschijnlijk dat de opmerkingen van de heer Baljé serieuze bedoeld waren.’* Prof. Schiller onderbouwt dit onder meer met de constatering dat Baljé in totaal drie keer adviseert de maximale prijs voor het stuk grond te vragen en zijn verzoek aan Zegwaard om de winst in zijn campagne te stoppen herhaalt.

Prof. mr. D.J. Elzinga: gedrag Baljé getuigt van cliëntelisme en is onacceptabel

Prof. Elzinga heeft de beschuldigingen aan het adres van Baljé en het door het college van B&W in deze kwestie uitgevoerde interne rapport d.d. 13 mei 2005 beoordeeld. Prof. Elzinga is hoogleraar staatsrecht aan de Universiteit Groningen en auteur van twee standaardwerken op het gebied van het Nederlandse gemeente- en staatsrecht. Prof. Elzinga wordt regelmatig door de Nederlandse staat, provincies en gemeenten om advies gevraagd wanneer overheidsfunctionarissen of politici beschuldigd worden van corruptie of ander niet integer handelen. Prof. Elzinga is tussen 1998 en 2001 door de minister van Binnenlandse Zaken aangesteld als voorzitter van de Staatscommissie Dualisme en Lokale Democratie.

Prof. Elzinga is onder meer van oordeel dat Baljé:

- de *‘res publica’* heeft benadeeld
- onbevoegd heeft gehandeld
- gedrag heeft getoond dat *‘uiterst ongepast is voor een bestuurder’*
- handelde op een *‘uiterst onbetamelijke en niet te accepteren manier, die ‘ernstig kan worden bekritiseerd’*
- met een *‘wel heel bijzonder gevoel voor bestuurlijke verhoudingen zijn ambt uitoefende’*
- een handelswijze gebruikte die *‘snel in de buurt [komt] van strafbaar of niet-integer handelen of schenden van een ambtsplicht.’*
- zich schuldig heeft gemaakt aan *‘cliëntelisme’* en een *‘voor wat hoort wat (do-ut-des) verhouding’*

Prof. mr. D.J. Elzinga: intern onderzoek college ontoereikend

Prof. Elzinga bekritiseert eveneens de opzet van het interne onderzoek dat in mei 2005 is uitgevoerd in opdracht van het college: *'Het op een dergelijke wijze verrichten van onderzoek komt vaker voor, maar is naar de vorm in deze kwestie wel opmerkelijk. Het college verzoekt een ondergeschikte – de gemeentesecretaris – om bij andere aan het college ondergeschikte ambtenaren te verifiëren of er aanknopingspunten of signalen zijn voor de geuite beschuldigingen. Het op een dergelijke wijze uitzetten van intern onderzoek is uiterst kwetsbaar en het verhoogt aanzienlijk de kans dat na afronding van het onderzoek het verwijt wordt geuit dat niet de onderste steen boven kon komen vanwege de bestaande ondergeschiktheidsverhoudingen en het mogelijk gebrek aan ruimte in de ambtelijke dienst om het achterste van de tong te laten zien.'* (sub c, p. 5).

De noodzaak om iedere schijn van belangenverstrengeling te vermijden speelde des te meer nu de informatie die Baljé aan de heer Zegwaard doorspeelt, afkomstig lijkt te zijn van een ander lid van het huidige college, burgemeester Verkerk. De heer Verkerk was ten tijde van de opnames (mei 2004) wethouder in Den Haag. Hoewel zijn betrokkenheid niet per se betekent dat de heer Verkerk laakbaar heeft gehandeld, zou de rol van de heer Verkerk wel moeten worden onderzocht. Reden des te meer om het onderzoek extern te laten uitvoeren.

Echter, zelfs nadat de rechtbank Den Haag in de bodemzaak bij vonnis van op 25 juli 2007 bevestigde dat *'Stoelinga en/of Leefbaar Delft op grond van hetgeen op de videobanden was te zien en te horen in redelijkheid van mening konden zijn dat sprake was van een misstand van zodanige ernst, dat deze publiekelijk aan de orde gesteld diende te worden'*, volhardde het college in haar weigering het verzoek van cliënt in te willigen om een nieuw extern onderzoek.

Prof. Elzinga wijst ook op de in het oog springende verschillen tussen de resultaten van het onderzoek van de rijksrecherche en de transcripties van de Baljé banden enerzijds en het interne onderzoek van het college anderzijds (sub c, p. 6-7): *'Vergelijkt men evenwel de verboden van de rijksrecherche met de bevindingen van de gemeentesecretaris, dan zijn daar opmerkelijke verschillen. Uit het interne onderzoek rijst een beeld op van coöperatieve, welwillende ambtenaren en een reguliere relatie tussen wethouder en ambtenaren. Uit de processen-verbaal rijst echter een beeld op van ambtenaren die zich door de wethouder onder druk voelen gezet, van waarschuwendende ambtenaren en van ambtenaren die waarnemen dat er besluitvormingsfouten worden gemaakt. Gerelateerd aan de transcripties van de opgenomen gesprekken tussen de wethouder en de pizzeria-eigenaar doen deze processen-verbaal een beeld ontstaan van een wethouder die per se een bedrag wil toekennen voor de gondels, waarschijnlijk op basis van gedane toezeggingen. Ondanks de ontkenningen van de wethouder rijst een beeld op van cliëntelisme en een do-ut-des-verbouwing. Door het sepot van 9 september 2005 en door het interne onderzoek van 13 mei 2005 worden weliswaar formele momenten geschapen op basis waarvan geconcludeerd zou kunnen worden dat de genraakte aantijgingen iedere grond missen, kijkt men evenwel achter deze formele momenten naar de materiële gang van zaken dan is er sprake van een wethouder die in een sfeer van cliëntelisme en do-ut-des – zonder de noodzakelijke instemming van het college – een financiële steunverlening doordrukt, waardoor onbevoegd is behandeld.'*

Hierna volgt een aantal argumenten op grond waarvan moet worden geconcludeerd dat weinig

waarde kan worden gehecht aan het interne rapport van de gemeente van 13 mei 2005:

- a) Voor zover de heer Stoelinga bekend hebben de leden van het college en de gemeentesecretaris de Baljé banden nooit bekeken, zodat het college ook geen oordeel kon vellen over het gedrag van haar voormalig wethouder. De heer Stoelinga is zonder meer bereid u een kopie van de banden te sturen.
- b) In het rapport komt alleen de zogenoemde 'gondelaffaire' aan de orde, terwijl geen aandacht is besteed aan het verzoek van de ex-wethouder aan een vastgoedhandelaar om een paar ton in zijn campagne te storten ten koste van de gemeente Den Haag, noch aan de gang van zaken rond de benoeming van de heer Verkerk, noch de algemene handelwijze van de heer Baljé. Als bijlage 3 stuur ik u een kort overzicht van de (door de gemeente grotendeels niet onderzochte) kwesties die aan het licht zijn gekomen door de Baljé banden.
- c) De gemeentesecretaris en de ondervraagde ambtenaren stonden in een ondergeschiktheidsverhouding tot de wethouder, zodat zij niet vrijuit konden praten.
- d) In het rapport staat dat *'uitgebreid gesproken is met de behandelend ambtenaar'*. Dat is onjuist gebleken. De behandelend ambtenaar was de heer S., die beide 'subsidie-brieven' aan Daga heeft opgesteld. Prof. Elzinga uit hier ook kritiek op: *'Ook de snelheid waarmee het onderzoek is verricht, veroorzaakt een aanvallende kwetsbaarheid. Zo is in casu gebleken dat een van de meest betrokken functionarissen (ambtenaar S.) vanwege vakantie niet kon worden gehoord. Omdat men snel een conclusie wilde, werd niet op zijn terugkeer gewacht.'* (sub c, p. 5).
- e) De enige kwestie die wel is onderzocht leidde tot de conclusie dat de regels rond de subsidietoekenning aan Daga niet zijn nageleefd. Desondanks oordeelt het college dat er geen signalen zijn die nader onderzoek naar Baljé rechtvaardigen. Wel moet de kennis van de actuele spelregels m.b.t. subsidies van een deel van de ambtelijke organisatie *'opgefrist worden'*. De ambtenaren worden dus op cursus gestuurd, terwijl de verantwoordelijk wethouder (en daarmee het college) niets te verwijten valt. Dezelfde ambtenaren hebben later verklaard dat zij onder druk zijn gezet door de wethouder om de regels te omzeilen (iets dat Baljé ontkent).
- f) Het interne rapport heeft zich slechts gericht op strafrechtelijke corruptie (*het toezeggen of beloven van zaken in ruil voor een geldelijke of andersoortige tegenprestatie*). Prof. Elzinga bevestigt in zijn rapport dat bestuurlijke corruptie (waar de beschuldigingen zich op richtten) iets anders is dan strafrechtelijke corruptie. Met politieke corruptie wordt bedoeld op niet integer handelen zoals vriendjespolitiek, cliëntelisme en belangenverstrengeling. Om van strafrechtelijke corruptie te kunnen spreken moet worden voldaan aan veel strengere eisen dan voor corruptie in politieke context. Het interne onderzoek had zich moeten richten op de vraag of sprake was van politieke corruptie. Als een bestuurder niet strafbaar handelt impliceert dat niet dat hij ook integer heeft gehandeld.

Conclusie

Uw stellingname in een geschil tussen twee leden van een orgaan van de gemeente, bovendien nog voordat de rechter in de bodemzaak een in kracht van gewijsde gegane uitspraak heeft gedaan, is ongepast. Dat geldt des te meer nu de beschuldigingen aan het adres van de heer Baljé nooit op een deugdelijke wijze zijn onderzocht. Het college en daarmee de gemeente Delft hebben naar de mening van cliënt in strijd gehandeld met de beginselen van behoorlijk bestuur.

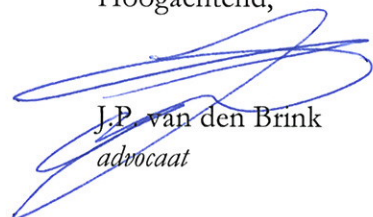
Met name het verbod op vooringenomenheid (art. 2:4 Awb) en het gelijkheidsbeginsel (art. 1 Grondwet) zijn met voeten getreden. Daarmee heeft de gemeente Delft onrechtmatig jegens de heer Stoelinga gehandeld waardoor mijn cliënt schade heeft geleden. Het betreft overigens niet uitsluitend schade bestaande uit juridische kosten en andere financiële schade. De door Baljé aangespannen en door de gemeente ondersteunde procedures hebben ook hun effect op de fysieke en geestelijke gesteldheid van de heer Stoelinga. Namens cliënt houd ik de gemeente Delft hierbij aansprakelijk voor deze schade.

Nog los van de totale schade, verzoek ik u uiterlijk 6 juli 2009 een concreet voorstel te doen voor vergoeding van de juridische kosten van de heer Stoelinga in de procedures tegen de heer Baljé. Tevens verzoek ik u, om verdere schade zoveel mogelijk te beperken, op uiterlijk dezelfde datum publiekelijk te verklaren dat uw college in deze kwestie ten onrechte partij heeft gekozen voor uw voormalig collegelid.

Deze brief met bijlagen wordt ter informatie tevens verzonden aan de leden van de Delftse gemeenteraad.

De heer Stoelinga behoudt zich alle rechten voor.

Hoogachtend,

J.P. van den Brink
advocaat